

Semmelweis-díjjal tüntették ki Ivanovics professzort

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Mikrobiológiai Intézetének igazgatóját, az idei Semmelweis-díjjal kitüntetett Ivanovics György akadémikust mukahelyén kerestük fel, hogy bemutassuk őt a lapunk olvasóinak.

Magas, őszesedő, élénk tekintetű embert faggatunk eddigi munkásságáról. Önmagáról nem szívesen beszél, inkább

csúszásba, ahol igen jól megállják helyüket. Valamennyi kedves tanítványáról szólni lehetetlen egy rövid beszélgetés során. Kettőről mégis megemlékezett. Cserei-Pecháné Éváról, aki a Kőbányai Gyógyszergyárban a B. 12. termeléssel foglalkozó osztály vezetője, és dr. Koch Sándorról; ő az OKI-ban a gyermekparalízis elleni oltóanyag-

Ivanovics professzor — előadás közben

téren elért, terveiről és munkatársairól, akiket nagyszámú vezetői beosztású tudományos kutatókba.

Beszélgetésünk első perceiben a Semmelweis-érem és díj történetét elevenítjük fel. Őt évvel ezelőtt a Budapesti Orvostudományi Egyetem Tanácsa alapította, abból a célból, hogy az orvostudomány egy kimagasló képviselőjét évente ezzel jutalmazza. Ruzsnyák István, Babics Antal, Issekutz Béla és Gepszi Kiss Pál után — akik valamennyien budapestiek voltak — esett a választás a szegedi dr. Ivanovics Györgyre.

A Budapesti Orvostudományi Egyetemen szerzett oklevelét 1928-ban. Már egyetem hallgató korában intézetekben dolgozott. Szegedre 1929-ben került és azóta itt dolgozik ebben az intézetben, előbb tanársegédként, majd 1940-től kezdve igazgató professzorként. Harminc éve tanít és tanítványaira büszkeséggel gondol mindig. Közülük sokan kerültek felelős be-

Három évtized a katedrán nagy idő. Sokan elfásulnak ekkorra már. Őt az ellenkezője jellemzi. »A fiatalosság, az egyetemistákkal való eredményes foglalkozás egyik nyitja« — vallja. — »Szeretek fiatalemberekkel dolgozni.«

— Mi a véleménye a magyar orvosképzésről? — tettük föl ennek kapcsán a kérdést.

— A magyar orvosképzésnek komoly tradíciói vannak — mondotta, — igyekezett mindig kellő természettudományos ismereteket nyújtani a leendő orvosoknak és nem tekintette elsősorban szempontra a gyakorlati tudást. Külföldre került orvosaink épp ezért is állják meg helyüket kifogástalanul, még ha nyelvi nehézségekkel is kell küzdeniük, vagy esetleg a legmagasabb követelményeket támasztják velük szemben.

Misa az ollót emeli fel a magosba. — Most tettem rá a háziasszony komótos székjének a lábát... A jobb következik...

Pista ásit. — Sorsojünk... Ha korona, Laci, ha frás, Misa...

— És te?

— Ha élére áll...!

Misa röhög. Szőke üstökét felveti. A megtisztított lábát újságpapírra teszi és a másikat emeli ki a lavorból és ócska kötővel megtörli.

— Háromig számolok, ha addig nem intézed el a kályhát, akkor...

— Akkor?

— Az ollót csattogtatja felé.

— Reggelre vékony hangod lesz...

Nyögve emeli le a lábát az asztalról és a kályhához cammog. Kinyitja az ajtót és a frissen törölt székklábból megpakolja a tüzet. Utána nyújtózkodik. Hosszú, vékony karjaival majd a plafont éri:

— Ha egy napig lehetnék király!

— Mit csinálnál?

— Mit?

Visszaül a székre és a lábát felrakja az asztalra. Úgy igazítja, hogy a sarkán a lyukat eltakarja az asztal.

— Vennék egy pár zoknit...

— Tovább...

— Neked egy télikabátot... Marhanyag szőrgallérral és öklönyi gombokkal...

— Tovább!

— Laci! bedugnám Révayhoz, hogy komolyabb könyvekkel házaljon, ne a Molnárné lányával...

— Tovább!

— Sorakoztatnám a város összes lányait tizedes mérleggel és egész nap mérésikélném...

— Tovább!

— A házínéit betenném a jég szekrénybe, megvenném az összes könyvet és jegyzeteket és a profinak egy jó meleg szívet tennék, a régít meg a kutyáknak adnám...

— Tovább!

— Bizonyisten nem tudom... Meghülyülnek és nem tudnám mit kezdjek a nagy boldogsággal... Te például?

— Én?

Az ollót leteszi az asztalra. Felhúzza a térdét az álláig. Nézi a légyepetyes villanykörtét, a sárgásan beteg fényt és a lapszorongó kályhacsövet.

— Te!?

— Felvenném télikabátot, amit te adnál... Elmennék a Nagyfőnökhöz és...

— Felpofoznád...

— Nem...

— Hát!

— A főkönyvből leiratnám vele háromszázszor, hogy a díjtalan díjoknak, havonként legalább negyven pengőt kell fizetni... Kéthetenként egy-

A reális munkaterv — fél siker

Beszélgetés Várkonyi Zoltánnal, a JATE KISZ V. B. titkárával

— Milyen elv alapján készült ez a munkaterv?

— Legfontosabb feladatunk a kommunista szakember képzésének segítése. Célunk: elérni, hogy a materialista világnézettel rendelkező egyetemistákat neveljünk, akik nem csupán tanítványaiknak tekintik a marxizmust-leninizmust, hanem életük irányítójának, és a gyakorlatban is képesek alkalmazására.

— Milyen feladatokat kell ennek érdekében megoldaniok?

— Segíteniünk kell az egyetemi oktatás reformjának megvalósítását. A származási kategóriák megszűntetéséből fakadó problémák megoldását vállalni. Az ISZM mozgalmat fokozott mértékben a kommunista szakember képzés szolgálatába állítani. Nevelő munkánkat minden területen (kulturális, sport stb.) rendszeresebbé tenni és hatékonyabbá, valamint megszilárdítani szervezetünket, szervezési és vezetési módszereinket tökéletesíteni, hogy a fentebbi feladatokat mind sikeresebben oldhassuk meg.

— Melyik feladat a legfontosabb?

— Nehéz erre válaszolni, mert valamennyi terület fontos. Munkánk egységes egészet képez, illetve kell, hogy képezzen, mert másképp hogyan is lehetne elképzelhető nevelő szerepünk sikere.

— Munkatervük szerint mi az alapvető kötelessége minden kistisztának?

— Igyekezzon minél jobb szakember lenni! Az egyetemi oktatás reformjának gyakorlati alkalmazását épp ezért kísérjük figyelemmel. Ezért támogatjuk a világnézeti oktatás új formáinak kialakítását is.

— Hogyan épül fel az új politikai oktatási rendszer?

— Az eddigi politikai körök és marxista körök néhány kivételtől eltekintve sablonosak voltak. A jövőben igyekezzünk kislétszámú öntevékeny csoportokat szervezni, melyek tagjainak érdeklődési körébe vágó előadásokat biztosítunk.

— Mi a véleménye a mai egyetemistákról? Megállják-e helyüket ők is?

— A komoly munkától ők sem riadnak meg. Bizom benne!

Mivel foglalkozik, mi kutatásainak lényege? — tettük fel a következő kérdést. Megtudtuk, hogy 1935 óta foglalkozik már baktériumok tanulmányozásával, de az utóbbi években új szempontok szerint kutat. Jelenlegi munkatársai közül Marjai Erzsébet dr. nagy lelkesedéssel segít. Kutatásai célja az, hogy kimutassák a baktériumok

Ezeket nem az előadásokon lesz a hangsúly, hanem a vitán, a vélemények kicserélésén. Tematikájukat is úgy kell összeállítani, hogy lehetőleg a tananyagban nem szereplő fontosabb alapgalmakkal ismerkedjenek meg.

— Milyen eredmények vannak máris e téren?

— Eddig 72 új alapon nyugvó kört tartunk számon. 9 marxista kört, 39 politikai kört, 3 etikai kört, 11 esztétikai kört, 3 nemzetközi jogi kört, és 5 választási kört többek között. Vannak speciális érdeklődést kielégítő körök is, mint a harmadéves bölcsészek úgynevezett Lenin-köre (Lenin életét és munkásságát tanulmányozzák részletesen) valamint ugyanígy a harmadéves bölcsészek irodalompolitikai köre. Kiszélesítjük a diákkörök hálózatát is. Ezek a Filozófiai, a Tudományos Szocializmus és a Politikai Gazdaságtan tanszék segítségével létesülnek.

— Milyen eszközökkel kívánják a tanulást elősegíteni?

— Az ideális az lenne, ha valamennyi tanulmányi csoport napirenden tartaná ezt és csoportgyűléseken ösztönöznék rászoruló társaikat, valamint a segítséget is önállóan szerveznék meg, hiszen ők ismerik legjobban a körülményeket. Így alakulhatna ki a jó kollektív szellem is, ami jótékonyan hatna bizonyára a hivatástudat fejlesztésére is. Ezt egyébként az első évfolyamtól kezdve kell kialakítani.

Ezért is vállalták el a fiatalok, akik KISZ-tagok az első évfolyammal való foglalkozását.

Az elmélyült tanulást akarjuk elősegíteni a szakmai versenyekkel, valamint a Szocialista brigádokhoz hasonló »tanulmányi csoportok« megszervezésével is, amelyek az elmélyült tanulmányi munka mellett első sorban kollektív eredmények elérésére töreksznek. A hivatástudat kifejlesztésének szolgálatába állítjuk a nyári szakmai gyakorlatokat is. Azon leszünk, hogy

komolyan vegye mindenkij és ne töltsen ott haszontalanul az idejét.

Ugyancsak a hivatástudattal hozható kapcsolatba a KISZ-nek a pedagógus képzés fölött vállalt védnöksége. A védnökségi rendszer kiépítése most megkezdeti szakaszában van. Lényege az egésznek pedig az, hogy már a középiskolától kezdve segítsünk azoknak, akik vonzalmat éreznek a tanári pálya iránt. Ezekkel a KISZ állandóan tartása a kapcsolatot.

— Hogyan tudják ezt megszervezni?

— Első és másodéveseink középiskolai KISZ-szervezetekben vállalnak munkát, hogy segítsék őket. A harmadévesek szintén bekapcsolódnak az úttörő illetve a KISZ-munkába. A negyedéveseknek a hospitálásokon nyílik alkalma középiskolai tanulókkal való foglalkozásra, az ötödéveseknek pedig a gyakorlati tanítások alkalmával. Ily módon ezek segítségével felfigyelhetünk jónéhány tanulóra, aki tanár akar lenni, és mi már a felvételi vizsga előtt megismerhetjük őt. Természetesen ez szűk működési területe miatt minden jó akarat ellenére a felveendő egyetemi hallgatók igen csekély hányadát tudjuk előre megismerni.

— A felvételi bizottságokban milyen szerep hárul a KISZ-re?

— Ugyanaz, mint a bizottság bármely tagjára, a legtehetségesebbek kerüljenek be az egyetem padjára. Ezért fontos az, amit már fejtegetni kezdtem az előbbiekben. A lehetőséghez mérten meg kellene valamelyest ismerni felvételizőinket már a vizsga előtt. Kimenni a tsz-ekbe, üzemekbe, felkeresni egy-két éve végzettet, akik már

kellő életismerettel rendelkeznek és alkalmasak továbbtanulásra. A felvételi vizsgákon pedig olyan légkört kell teremtenünk, ahol minden gátlás nélkül a legjobban megismerhetők a jelentkezők. El kell beszélgetni velük a bizottsághoz való bejutás előtt és utána is. Fontos feladat még e téren a felvettekkel való tényleges foglalkozás. Különösen a fizikai munkát végző szülők, gyermekeiknek való segítségnyújtás, hogy azok a hátrányok, amelyeket környezetükből magukkal hoztak az első szigorlat idejére megszűnjenek.

— Milyen célt szolgál az ISZM?

— Valamennyi célunkhoz eszköznek kell tekintenünk, vagyis a kommunista szakember képzést kell, hogy szolgálja. Három formáját kívánjuk bevezetni: 1. a tanulmányi és politikai munkát, 2. a társadalom érdekében kifejtett hasznos tevékenységet (pl.: társadalmi munka) 3. önévelést. A lényeg az, hogy a tanulmányi idő alatt az ISZM keretében végzett munka felollelje a kommunista nevelés valamennyi területét. Fontosnak tartjuk, hogy a társadalmi, kulturális és sport munkát tömegessé tegyük, minél több KISZ-tagot vonjunk be ezekbe.

— A fenti célokat és feladatokat csak jó szervezéssel, és vezetéssel lehet elérni. Mit tesznek ennek érdekében?

— Emeljük a vezetés és a szervezés színvonalát. A JATE KISZ-szervezetének a létszáma mintegy kettőezer. 37 alapszervezetünk működik. Ezeknek összefogása és kellő irányítása nélkül nem lehet kielégítő eredményeket elérni.

— b. gy —

innen onnan

December elején a Román Akadémia meghívására kéthetes romániai tanulmányútra utazott dr. Greguss Pál Kossuth-díjas egyetemi tanár. Ott tartózkodása során előadásokat tart a bukaresti és a vidéki egyetemeken eddigi kutatásainak eredményeiről.

A bratislavai egyetem gyógyszerésztudományi karáról Szegedre látogatott dr. Smogrovic docens, tudományos dékánhelyettes és Szűcs László adjunktus, hogy az itteni Gyógyszerésztudományi karnak a munkáját tanulmányozzák. Elutazásuk előtt megállapodtak dr. Novák István dékánnal, hogy a karhoz tartozó intézetek közötti tudományos kapcsolatok kiépítését megkezdik. Elkészült az 1964. évi munkaprogram és szóba került az 1965-ben Bratislavában tartandó tudományos konferencia néhány fontos kérdése is.

Kettős jubileumról emlékeztek meg a budapesti Műszaki Egyetemen: dr. Csűrös Zoltán akadémikus, egyetemi tanári kinevezésének 25. évfordulójáról, valamint az általa vezetett szerves kémiai technológiai tanszék ugyancsak negyedszázados fennállásáról.

Az egyetemi tanács nevében dr. Elek Tibor rektorhelyettes köszöntötte a jubiléumot, s átadta az egyetemi tanács ajándékát. A Művelődésügyi Minisztérium, a Veszprémi Vegyipari Egyetem és a volt tanítványok nevében dr. Polinszki Károly, a Művelődésügyi Minisztérium főosztályvezetője üdvözölte dr. Csűrös Zoltánt és a negyedszázados tanszék dolgozóit.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, a Magyar Nyelvtudományi Társaság magyar szakosztályának december 10-i felolvasó ülésén dr. Bodnár Ferenc, a József Attila Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének tanársegéde felolvasta A magyar azonosító mondat néhány kérdése című dolgozatát.

Dr. Antalfy György egyetemi tanár, a József Attila Tudományegyetem rektora december 10-én délelőtt rendezett a Nemzetközi Munkajogi Kollokviumon résztvevő vendégek, valamint tudományegyetemünk Jogi Karának professzorai és docensei részére.

December 11-én dr. Blczó György, Szeged város Tanácsa vb. elnöke fogadta a Munkajogi Kollokvium résztvevőit, december 12-én, csütörtökön este pedig tudományegyetemünk Jogi Kara rendezett ünnepélyes vacsorát a résztvevők számára.

Emlékeztet rendezett a Kubai Béketanács és a Havannai Orvostudományi Múzeum dr. Korányi Frigyes professzor halálának 50. évfordulója alkalmából. A világhírű magyar orvos tudós életéről és munkásságáról kiállítás rendeztek Havannában.

Felavatták az egyetemi és középiskolai diákklubot december 7-én Deák Bélának, a KISZ Szeged városi bizottsága titkárnak a jelenlétében. A klub eddig már több nagyszerű műsoros estét rendezett és tagjainak száma 1300-ra tehető.

(Folytatjuk.)